

den menige Mand. Jeg indrømmer, at det kan see farligt ud, nu at skulle gaae til en Forhøielse af det Beløb, der skal medgaae til Lønning for Hærens Befalingsmænd og Menige, efterat man, gaaende ud fra Ministeriets Udkaft, allerede har faaet Betænkelighed ved det Beløb, hvortil Hærbudgettet er steget; men jeg maa sætte andre Hensyn høiere end dette, og jeg troer, at, skulle vi naae nogen Eigelighed, nogen ordentlig Udjevning af dette Forhold, saa maae vi benytte et Middel dertil, som jeg troer er aldeles nødvendigt, nemlig at staae Penge til dette Brug ved en Indkomststat efter Procentsystemet med forhøiet Scala, saa faae vi et Slags Lighed tilveiebragt, som vi ellers ikke ville kunne faae, idet vi, fastholdende det, som ellers er foreslaaet, snarere gaae til at lægge det Væsentlige paa dem, der mindst kunne taale det. Jeg skal derfor i Henhold til disse Betragtninger tilraade at stemme — ikke for Forslaget Nr. 1, jeg skal afholde mig fra at stemme for eller imod det; ønsker det høie Thing at forhøie Lønningen saa bethdeligt, saa høier jeg mig derfor; men jeg skal tillade mig at stemme for Forslaget Nr. 2. Jeg troer, at vedtager man denne Forhøielse for Skoletiden, og kan man da ved 3die Behandling rette Forslaget Nr. 4 i Henhold dertil, saa at der over de 6 Maanedes bliver lagt 4 f. til i begge Tal, saa mener jeg, at vi naae det, som vi nogenlunde kunne være bekjendte at tilstaae de Menige.

Krigsministeren: Forslagene Nr. 1, 2 og 3 ligesom Nr. 4, der gaae ud paa en Forøgelse af de Meniges og Undercorporalernes Lønninger, kan jeg, idetmindste for Tiden, ikke gaae ind paa. Jeg indrømmer, at det Mandskab, der tjener, ikke bør være udsat for Trængsel, saaledes som Lønningen nu er, er den Resultatet af gjentagne Undersøgelser, og, som jeg har godtgjort ved Tal under den forrige Behandling, er denne langt høiere end i de fleste andre Lande. Nu kan jeg dog nok spørge, hvorledes det skulde gaae til, at man i andre Lande kan leve af langt Mindre. Det vilde dog være høist forunderligt, om en Preussers skulde kunne leve af meget Mindre. Ganste vist udkræves der en streng Sparommelighed

for den menige Mand til at kunne komme ud af det med den Lønning, der er ham tillagt, men det er ikke nødvendigt, at han, som det ærede Medlem fra Skanderborg Amt (N. Jensen) sagde, giver 12 f. for sin Middagsmad; han kan faae den for 9 f. i Marktederiet. Naar han vil give 12 f. istedetfor 9 f., kommer Regningen i Uorden, men naar han kan faae Maden for 9 f., er der ingen Nødvendighed for, at han giver 12 f. for den. Jeg har allerede ved første Behandling henledet Opmærksomheden paa, at Tjenestetiden vil blive langt kortere efter den nye Hærslov, end den tidligere var, og at Mandskabet tillige vil komme til at tjene i Nærheden af sin Hjemstavn. Det er to Omstændigheder, som meget væsentligt forbedre Mandens Saar, sammenlignet med tidligere. Jeg indrømmer, at Sagen har sin store Interesse, og, forsaavidt der er fremkommet et Forslag, som jeg senere skal komme til at omtale, og som gaaer ud paa, at Sagen bliver gjort til Gjenstand for en omhyggelig Undersøgelse, kan jeg fuldkommen gaae ind derpaa, men jeg maa herligere bemærke, at vi gaae nu over til nye Forhold, at de Meniges Klasse vil blive forøget med nye og andre Elementer, og, hvorledes Forholdene ville stille sig med disse nye Elementer og under Virkningen af den nye Hærslov, den forfortede Tjenestetid og de nye Forhold, som jeg nævnte, er Noget, vi bør gjøre til Gjenstand for Undersøgelse, men jeg troer ikke, at vi kunne slutte fra det Nærværende til det Tilkommende. Der er en saa væsentlig Forskjel mellem alle Betingelserne for de fremtidige Forhold og de nuværende, at man fra det Nærværende ikke kan slutte til det Tilkommende. Jeg maa derfor ret meget anbefale, at man bliver staaende ved, hvad der her er foreslaaet. Hvad Godtgjørelsen for Brød ved Penge angaaer, som er Gjenstand for Forslaget Nr. 5 og Underændringsforslaget dertil, kan jeg heller ikke tiltræde det. Netop det, at faae et godt, sundt Brød leveret til den muligt billige Priis, er af allerstørste Vigtighed for de ubemidlede Menige, og at fastsætte en bestemt Priis, for hvilken han maastee til sine Læber ikke vil kunne forskaffe sig et tilsvarende Quantum Brød, kan jeg ikke tilraade. Det er vigtigt for den ube-